

Jaarverslag Stichting Farmacie Mondiaal 2018

Inleiding:

Visie

Farmacie Mondiaal onderschrijft de visie van de Verenigde Naties en de World Health Organisation dat iedereen recht heeft op gezondheid en toegang tot essentiële medicijnen. De farmacie, zowel vanuit de producten als de kennis, draagt bij aan de gezondheid van individuen en is daarmee een bijdrage aan het verwezenlijken van het recht op gezondheid.

Missie

Farmacie Mondiaal heeft als missie een bijdrage leveren aan structurele verbetering van de farmaceutische zorg in ontwikkelingslanden. In Nederland heeft de farmacie een zeer hoge graad van ontwikkeling bereikt en beschikt de beroepsgroep van apothekers over een enorme schat aan kennis en kunde. Het behoort tot onze maatschappelijke verantwoordelijkheid dat kennis ook gedeeld wordt met collega's, en via hen naar de individuen, uit de zich ontwikkelende landen.

Strategie

Farmacie Mondiaal heeft een primaire focus op kennisoverdracht en het stimuleren van de zelfredzaamheid. Wij doen dat met name door het ondersteunen van kleinschalige projectvormen, waarbij wij de projectleiders persoonlijk kennen. De eindverantwoordelijkheid van de projecten ligt altijd bij de projectleider. De bijdrage van Farmacie Mondiaal kan bestaan uit een financiële donatie, het overdragen van kennis en het met elkaar in contact brengen van mensen binnen ons netwerk. Belangrijk criterium is altijd of er een duurzame verbetering tot stand gebracht kan worden. Daarnaast wil FM het belang van farmaceutische ontwikkelingshulp duiden door samen te werken met de internationale zusterorganisaties, aanwezig te zijn op farmaceutische beroepsbijeenkomsten en websites.

Bestuurlijke zaken:

Het bestuur was als volgt samengesteld:

Fred Blokzijl, voorzitter,
Mieke van Hattum, secretaris,
Linda Nederhoed, penningmeester,
Richard van Slobbe, lid
Blessing Odigie, lid
Thijs Balk, lid

Het bestuur heeft 5 keer vergaderd waarvan 4 keer telefonisch.

In deze vergaderingen is vooral gesproken over de projecten en de daaruit voortvloeiende gevolgen voor activiteiten c.q. sponsoringen.

Projecten

Senegal

Al een aantal jaren is Farmacie Mondiaal sponsor van een cursus die door de katholieke kerk in Senegal gegeven wordt aan verpleegkundigen, verloskundigen en EHBO'ers die op de Postes de Santé werken. Er zijn 16 hoofdsteden die gemiddeld overkoepelend zijn over 5-7 Cases de Santé waar alleen een secourist (EBO'er) en/of matrone werkt.

De cursus is dit jaar op 2 verschillende locaties gehouden en de eerste cursus (in Ziguinchor) waren er 19 deelnemers, de tweede cursus in Bignona 21.

In vergelijking met eerdere jaren werden nu bijna alle presentaties verzorgd door Senegalese gezondheidszorg medewerkers (arts, verpleegkundige, apotheker, verloskundige). De cursus bestaat uit 5 dagdelen verdeeld over 3 dagen. Om de aanwezigheid te stimuleren krijgen deelnemers de reiskosten vergoed en een klein vacatiegeld voor de gedeerde inkomsten. Onderwerpen die in 2017 aan de orde gekomen zijn:

- een algemeen verhaal over wat ziekte en gezondheid is en wat belangrijk is in het omgaan en benaderen van patiënten.
- algemene basisprincipes van geneesmiddelen
- het belang van hygiëne in de gezondheidszorg en het omgaan met medisch afval.
- spoedeisende hulp. Onder andere hoe te handelen bij een hartstilstand en bij status astmatics.
- HIV in de verloskunde. Bij adequaat handelen kan besmetting van het kind voorkomen worden als de moeder SIDA (AIDS) heeft.
- antibiotica en resistentievorming (door Linda de Groot)
- geneesmiddelen bij zwangerschap en lactatie (door Linda de Groot)
- dermatoses
- pediatrie, geneesmiddelen bij kinderen
- hemorrhagie post partum.
- toelichting op diverse constanten: temperatuur, bloeddruk.

Daarnaast is Linda de Groot trekker van het Carnet de Santé. Dit Carnet is jaren geleden ingevoerd op enkele posten en jaar na jaar is het tot nu toe stapsgewijs uitgebreid. Het streven is nu om het Carnet ingevoerd te krijgen op alle posten.

Er zijn 16 hoofdposten die gemiddeld overkoepelend zijn over 5-7 Cases de Santé waar alleen een secourist (EHBO-er) en/of matrone werkt.

Ook dit Carnet wordt ondersteund door Farmacie Mondiaal.

Gambia

In Gambia is Linda de Groot bezig geweest met een project in het plaatsje Madina. De lokale bevolking heeft haar gevraagd om hen te ondersteunen in het opzetten van een klein apotheekje in het dorp. Op dit moment is er een structureel gebrek aan voldoende medicatie en moet de bevolking in noodgevallen ver reizen voor medicatie. Belangrijkste aandachtspunt in het project is hoe zij de bevolking kan helpen om dit op te zetten op zo'n manier dat er een goede organisatie komt, gedragen door het dorp, die de continuïteit kan waarborgen. De voortgang is moeizaam. Inmiddels is besloten het project te stoppen.

Hier volgt het overzicht van de schenkingen van de door FM gesponsorde medicamenten en verbandstoffen :

- Health Clinic Berendeng, gerund door Denis Breukers: diverse antibiotica waarvan de vervaldata in zicht waren
- Health Clinic Wyce in Madina, nurse Adama: diverse geneesmiddelen tegen de vervaldata aan
- Gambiacats, Frances Miller: diverse antibiotica, verbandstoffen en Betadine oplossing
- Postes de Sante in de Casamance, Senegal via abbé dr Michel Mendy: de resterende medicijnen
- Stichting Care for natural, brandwondencentrum: verbandstoffen en Betadineoplossing
- Ulrike Antonissen, particulier, voormalig ambulance employee, verbandstoffen en Betadine oplossing voor wondverzorging in haar dorp Batukunku
- kraamkliniek Hopital Regional in Bignona: kraamverband

Alle gegadigden waren meer dan verrast en erkentelijk voor de bijdragen.

Rwanda

Knowledge Transfer Project Rwanda

Vanuit het werkbezoek in 2016 is er in Rwanda een grote werkgroep gevormd die zich bezig ging houden met de realisatie van de Rwandan Pharmaceutical Society.

De bal lag dus op de Rwandese helft.

Gaandeweg in 2017 bleek dat er op papier mooie zaken ontstonden die getuigden van een sterke ambitie en een noodzaak voor externe financiën voor het optuigen van eea.

Vanuit de projectleden waren er de nodige vraagtekens bij de m.n. financiële uitwerkingen. In hun ogen dient een lokale beroepsorganisatie nadrukkelijk voort te komen uit een lokaal gevoelde behoefte en noodzaak, en dient zulks ook in belangrijke mate lokaal gefinancierd te worden.

Daarnaast beschikt FM niet over de middelen om grootschalig te sponsoren.

Het bleef daarna een tijdje stil.

Uiteindelijk is men op dat moment niet verder gekomen met de realisatie van de RPS en zijn er wel de nodige kleinere entiteiten ontstaan die zich vaak richten op een bepaald aspect (bijv.

ziekenhuisapothekers, apothekers in loondienst etc). Daarnaast werd Pierre Kayumba heel actief met de opbouw van een Rwanda overstijgend farmaceutisch supply chain kennis-instituut.

Eind 2017 is de bal door Pierre doorgerold naar een jonge ambitieuze collega; Israel Blimpe.

Deze is actief geweest binnen de FIP. We hopen dat hij het spel verder kan brengen.

Mongolië

Als belangrijkste voor 2017 stond een studentenwerkbezoek op het programma van Mongoolse MSc-studenten o.l.v. projectleider Raymond Brunink. Hiertoe was een heel programma opgesteld en zijn de nodige praktische afspraken gemaakt.

De budgettaire invulling gaf echter binnen het bestuur de nodige langlopende (princiële en intense) discussies. Hierdoor kon er niet tijdig een positief besluit genomen worden en haakte de projectleider af.

Een gevolg was wel dat er een nieuw sponsorbeleid geformuleerd is (er wordt ook een bijdrage (financieel danwel materieel) verwacht van de ontvangende partij) en het besef dat de uitvoering van de projecten door vrijwilligers gedaan wordt en dat er als zodanig geen hiërarchische verhouding bestaat met hen en dat een micro budgettaire verantwoordelijkheid niet passend is aangezien dit de 'arbeidvreugde en inzet' belemmerd.

Aangaande het Buddy project tbv Mongoolse ziekenhuisapothekers; hier zat uiteindelijk geen muziek in, mede vanwege de taalproblemen danwel dat de behoefte lokaal minder existent is dan verwacht.

EPN

Yvon Koopmans is een Nederlandse apotheker die werkzaam is bij EPN (Ecumenical Pharmaceutical Network). In 2018 zijn de contacten met EPN gelegd. EPN geeft cursussen aan gezondheidswerkers over geneesmiddelen in low and middle income countries. Wij zijn aan het onderzoeken wat Farmacie Mondiaal hieraan kan bijdragen.

Website: EPNetwork.org

We believe access to quality-assured medicines and its rational use is a Right. Access to quality pharmaceutical care is a basic human right. We collaborate with partners to build locally sustainable solutions to access to quality-assured medicines and its rational use to all, in a just and compassionate manner.

Change Begins with the Pharmacists. Pharmacists complete the patient journey in many facilities. Whether in-patient or out-patient, a pharmacist has intimate conversations with patients and in many cases (especially community pharmacies), they have more interactions with patients. Access to quality-assured medicines and its rational use, begins with the pharmacist and is two fold; first, his/her competence within the pharmaceutical care and systems, and secondly, the ability to relationship build with the patient and communicate the appropriate use of medicines.

Afghanistan

De AEUPA heeft gedoneerde NL-ziekenhuis laboratorium goederen naar Afghanistan gestuurd. Farmacie Mondiaal heeft dit vervoer voor 85% betaald. Verdere samenwerking wordt onderzocht.

Fondsenwerving

Tijdens het KNMP najaarscongres heeft FM wijn verkocht. De actie heeft ... opgeleverd

Apparaten.

Diverse apotheken stelden apparatuur beschikbaar waarvoor de stichting een goede bestemming heeft weten te vinden. Duidelijk is wel geworden dat de stroom aan ter beschikking gestelde apparatuur sterk aan het opdrogen is. Hoewel dit in 2018 ... heeft opgeleverd houden we er rekening mee dat inkomsten via deze weg geheel gaan wegvallen op de kortere termijn.

PR activiteiten.

De website is dit jaar verder uitgewerkt. Verder is er een nieuwe stand, bestaande uit 4 banners, gerealiseerd welke veel praktischer in gebruik is.

Ook dit jaar waren er weer activiteiten met als doel onze naamsbekendheid te vergroten zoals de aanwezigheid met een informatiestand op de wetenschapsdag van de KNMP en het KNMP congres.

Er zijn presentaties gehouden voor de KNPSV beroependag. Er zijn ca 50 deelnemers langs geweest.

Drieluik m.b.t. Farmacie Mondiaal

In 2016 is gestart met een project om de geschiedenis en context van FM (en haar voorgangers) te gaan vastleggen. Hiertoe is het archief weer eens goed nagelopen en een opzet gemaakt langs welke thema's eea belicht kan worden.

Samen met de KNMP is er een start gemaakt met het beschrijven van de historie met behulp van Toine Pieters.

Toelichting op de financiële jaarstukken

De onkosten zijn zo minimaal mogelijk gehouden. De beloning van het bestuur is nihil.

Er is een ruime reserve.

Tot slot

We hebben onze donateurs nodig voor de broodnodige gelden. Wij danken onze donateurs voor hun vertrouwen en bijdragen. Zij zijn onmisbaar.

Bovendien een woord van dank aan de KNMP die onze aanwezigheid op de congresdagen mogelijk maakt en het transport van de standkoffer verzorgt.